

Cievni chirurgovia sa opäť stretli na kongrese v Nízkych Tatrách

Pod záštitou Slovenskej spoločnosti pre cievnu chirurgiu SLS sa v dňoch 21. – 23. marca 2013 uskutočnil už 17. slovenský kongres cievnej chirurgie s medzinárodnou účasťou. Kongres sa už po ôsmykrát uskutočnil v srdci Nízkych Tatier – Jasnej a po prvýkrát v modernom zrekonštruovanom hoteli Družba, ktorý poskytol maximálny komfort pre všetkých účastníkov. Hotelový komplex a prostredie najrozvinutejšieho lyžiarskeho strediska na Slovensku vytvorili vynikajúce podmienky pre rokovanie kongresu, kuloárne diskusie, ale aj pre relax počas voľných chvíľ účastníkov kongresu. O mimoriadnom záujme o podujatie svedčí viac ako 300 registrovaných účastníkov a 28 partnerov a vystavovateľov z prostredia medicínskeho priemyslu.

Vask. med., 2013, 5(1): 44–45

Kongres bol zameraný na viaceré témy: ochorenia krčných tepien a supraaortových vetiev, aneuryzmatické ochorenia tepien, cievny prístup a jeho komplikácie, diabetická noha, chronická žilová nedostatočnosť a hybridné výkony. Výbor SSCCH SLS akceptoval 49 prednášok 7 lekárskejších sekcií a 16 abstraktov do sesterskej sekcie. Až 32 % prednášajúcich pochádzalo z českých pracovísk. Na kongrese boli organizované 4 firemné sympóziá a USG kurz pre cievnych chirurgov zameraný na diagnostiku hlbokkej žilovej trombózy. Opäť nechýbalo ani populárne Fórum mladých chirurgov a súťaž v sekcii sestier, kde dostali mladí lekári a sestry možnosť prezentovať klinické výsledky svojich pracovísk. Víťazom súťaže o najlepšiu prednášku a peňažný dar vo výške 300 € si odniesol **MUDr. Novotný** z Brna s prezentáciou **Analyza learning curve roboticky asistovaného laparoskopického aortofemorálneho bypassu**. Na druhom mieste s ocenením 150 € sa umiestnil **MUDr. Staško** z Košíc s prednáškou **Rádiocefalické cievne prístupy z pohľadu cievneho chirurga**. Víťazkou súťaže sestier a peňažný dar vo výške 300 € získala **M. Vizváryová** z NÚSCH, a s., z Bratislavy s prednáškou **Klasická verzus endovenózna chirurgia varixov z pohľadu sestry**. Hodnotiaci komisia pracovala v zložení prim. MUDr. Peter Mondek, PhD., MSc., prof. MUDr. Vladimír Šefránek, PhD., a prim. MUDr. Ján Tomka, PhD. Prednášajúci boli hodnotení na základe nasledujúcich kritérií: kvalita abstraktu, podiel autora na spracovaní práce, originalita, metodológia a dizajn štúdie, klinický význam práce a kvalita prednesu prezentácie.

Počas kongresu sa uskutočnilo **zasadanie výboru SSCCH a plenárne zasadanie spoločnosti**. Prof. Šefránek, predseda spoločnosti, informoval o činnosti spoločnosti za posledný rok, prim. Tomka, hlavný odborník MZ pre cievnu chirurgiu, informoval o rokovaniach s MZ a o kategorizácii ŠZM. MUDr. Dulka, pokladník spoločnosti, prezentoval prehľad o finančných

tokoch spoločnosti a investíciách za minulý rok. Prim. Mondek, vedecký sekretár spoločnosti, informoval o zasadaní výboru ESVS v Bologni a aktuálnom stave volieb reprezentanta – zástupcu SR do výboru ESVS. Spoločenským vrcholom kongresu bol GALA večer, na ktorom sa o kultúrny program postarala latino skupina Remedios z Bratislavy a výbornú atmosféru vytvorila kapela Doctor rock z Lučenca (gitarista prim. Kovács), ktorá hrala do tanca až do skorých ranných hodín.

Úvodná lekárska sekcia bola venovaná ochoreniam karotíd a supraaortových vetiev. **Prof. Frankovičová** z Košíc prezentovala návrh preventívneho programu **Stopka** zameraného na prevenciu a skorú diagnostiku ochorení periférneho cievneho systému (ochorenia karotíd, AAA, vyšetrenie ČB indexov). **Prof. Bartko** z Ružomberka prezentoval *up to date* výsledky klinických štúdií a jednoznačne skonštatoval, že neexistujú vedecky presvedčivé dôkazy o prínose CAS (karotický stenting) v porovnaní s medikamentóznou liečbou u asymptomatických pacientov so stenózou karotíd. Na základe súčasných odporúčaní ESVS, ale aj SVS, je karotická endarterektómia (CEA) metódou 1. voľby pri liečbe asymptomatických stenóz a u *good risk* symptomatických pacientov. CAS je indikovaný iba pri rizikových symptomatických pacientoch. Náklady na liečbu sú vyššie pri CAS v porovnaní s CEA. **Prof. Šefránek** z Bratislavy prezentoval retrospektívnu štúdiu o výsledkoch karotickej chirurgie na KCCH NÚSCH. Až v 84 % využívali techniku everznej CEA, pričom kombinovaná morbidita a mortalita bola iba 2,1 %. NÚSCH má v SR najväčšie skúsenosti s endovaskulárnou liečbou ochorení hrudnej aorty, čo generuje pre cievnych chirurgov výkony typu „*debranchingu supraaortových a viscerálnych vetiev*“, o ktorom prednášal **prim. Tomka**. Zdôraznil význam správneho načasovania operácií, a to v prípade elektívnych výkonov najprv *debranching* a s odstupom 10 – 14 dní TEVAR. V akútnych prípadoch

disekcie aorty sú *debranching* výkony indikované ako jednoetapový výkon, ak má pacient prejavy viscerálnej malperfúzie. V posledných rokoch došlo k výrazným zmenám v pohľade na liečbu CHVI. Precízna predoperačná USG diagnostika, ktorú si často robia cievni chirurgovia, sa stala neoddeliteľnou súčasťou každej operácie varixov. Význam USG diagnostiky je ešte viac akcentovaný pri nových miniinvazívnych terapeutických modalitách – rádiofrekvenčnej ablácii (RFA) a endovenózne laserom (EVLA), ktorých výsledky sú esenciálne závislé na správnom USG mappingu. **Prim. Mondek** z Nitry prezentoval výsledky retrospektívnej komparatívnej štúdie, ktorá sa zaoberala porovnaním nákladov na chirurgickú a endovaskulárnu liečbu AAA vo VŠZP v rokoch 2009 – 2010. Záverom skonštatoval, že celkové náklady na EVAR sú 8-krát vyššie. Z hľadiska čiastkových nákladov je EVAR finančne náročnejší v nákladoch na ŠZM a CT vyšetrenia, na druhej strane chirurgická liečba je drahšia z hľadiska nákladov na krv a deriváty. **Prof. Köcher** a **MUDr. Černá** z Brna prezentovali veľmi racionálny pohľad na liečbu endoleaku II. typu po EVAR a výsledky liečby juxtarenálnych AAA fenestrovanými stent-graftmi v ČR, ktoré sú porovnateľné s chirurgickou liečbou a môžu byť prínosom pre viacerých pacientov, pretože ide o chirurgicky náročne prístupnú oblasť s vysokou operačnou záťažou. Pomerne intenzívnu diskusiu vyvolala prednáška **MUDr. Kamaráda** venovaná indikáciám liečby AAA pomocou PEVAR. Forsírované indikácie k PEVAR-u, najmä z hľadiska cost-benefit, sa podrobili kritike nielen z radov cievnych chirurgov, ale aj z radov prítomných rádiológov. **MUDr. Wierzgon** z Třinca prezentoval výsledky endovaskulárnej liečby postihnutia krurálnych tepien pri diabetickej nohe, rešpektujúc princípy priameho vtoku do postihnutého angiozómu, distálnej revaskularizácie a využívanie aj alternatívnych perkutánnych prístupov. Ukázal, že je možné dosiahnuť až 80% klinickú úspešnosť

liečby pri selektívnom výbere pacientov. V sekcii Varia sa **MUDr. Dulka a MUDr. Šramatý** zamerali na chirurgickú liečbu TAAA a prevenciu vzniku ischémie miechy a paraplégie DK, ktorá je jednou z najvážnejších komplikácií nielen chirurgickej, ale aj endovaskulárnej liečby. Základnými piliermi prevencie a liečby paraplégie DK sú drenáž mozgovomiešneho moku, korekcia stredného arteriálneho tlaku, anémia, hypoxie a regulácia cardiac indexu. Z chirurgického hľadiska je dôležitá distálna perfúzia pomocou shuntu a reimplantácia interkostálnych tepien v rozsahu Th8-L2.

Sedemnásť slovenský kongres cievnej chirurgie mal vysokú spoločenskú a odbornú úroveň, a to vďaka výbornej organizácii, vysokej účasti, kvalitným prezentáciám, priateľskej atmosfére, príjemnému prostrediu hotela a rozsahom ním poskytovaných služieb. Výbor Slovenskej spoločnosti pre cievnu chirurgiu ďakuje všetkým partnerom a vystavovateľom za podporu pri organizovaní kongresu, čím významným spôsobom prispeli k úspechu a atraktivite podujatia. V mene výboru Slovenskej spoločnosti pre cievnu chirurgiu si dovoľujem pozvať širokú vaskulárnu obec na 18. slovenský kongres ciev-

nej chirurgie s medzinárodnou účasťou, ktorý sa uskutoční 27. – 29. marca 2014.

MUDr. Peter Mondek, PhD., MSc.
Vedecký sekretár SCCH SLS
Oddelenie cievnej chirurgie FN Nitra
Špitálska 6, 950 01 Nitra
mondek@fnnitra.sk

Tlačová správa

Prvá pomoc – šanca na prežitie do príchodu odbornej pomoci

„Nevedomosť, strach a neochota ľudí poskytnúť prvú pomoc pripravuje mnohých o šancu na prežitie do príchodu odbornej pomoci. Málokto si uvedomuje, že až 75 % úrazov a nehôd sa stáva v prítomnosti blízkych ľudí. Stačí chuť, vôľa a pár vedomostí, vďaka ktorým raz môžete pomôcť tým, ktorých máte najradšej,“ hovorí **doc. MUDr. Viliam Dobiáš, PhD.**, špecialista na urgentnú medicínu a odborný garant **projektu Krajina záchrancov**. V rámci neho môže každý záujemca na stránke **www.**

prvapomoc.sk bezplatne absolvovať e-learningový kurz základov prvej pomoci. Vo ôsmich lekciách sa vďaka interaktívnym videám a úlohám možno naučiť teóriu od privolania záchranej služby, po resuscitáciu, záchranu pri dusení, zastavenie krvácania, či fixáciu zlomeniny. Na konci e-learningového kurzu je pripravený krátky test a na základe jeho výsledkov získa úspešný absolvent Certifikát Krajiny záchrancov, ktorý ho oprávňuje na absolvovanie štvorhodinového praktického kurzu za zvýhodnenú cenu 14,90 € v sieti Územných spolkov Slovenského Červeného kríža (viac informácií na **www.prvapomoc.sk**), ktorý patrí k ďalším odborným garantom spolu s WHO.

Postup pri záchrane života je ako reťaz. A každá reťaz je taká silná ako jej najslabšie ohnisko. Tým je v mnohých prípadoch prvá pomoc laikov na mieste nehody či úrazu v najdôležitejších prvých minútach. Aj keď priemerný čas dojazdu záchranných služieb na Slovensku je 11 minút, pri životoch ohrozujujúcich stavoch ide o sekundy. Lekári záchranných služieb sa takmer denne stretávajú s nečinnosťou alebo neprímeranými reakciami svedkov nehôd a úrazov. Z prieskumu, ktorý realizovala spoločnosť TNS

na vzorke 500 respondentov vo veku 18 – 65 rokov, vyplynulo, že až takmer dve tretiny respondentov (63 %) by uvítali možnosť prihlásiť sa na kurz prvej pomoci. Ako hlavným motívom sa ukázala pripravenosť pomôcť niekomu blízkemu (83 %) a osobná skúsenosť s potrebou poskytnutia prvej pomoci (72 %). Až 78 % respondentov je presvedčených, že svojim blízkym by v prípade potreby vedeli podať prvú pomoc, pričom si veria viac muži ako ženy. Teória sa však nie vždy stretáva s praxou, čo potvrdili aj výsledky prieskumu. Akákoľvek prvá pomoc je lepšia než žiadna, no len 22 % respondentov si to uvedomuje. Viac ako 40 % z opýtaných sa obáva, že postihnutému neodbornou pomocou skôr poškodí a zároveň si nevedomujú, že neposkytnutím okamžitej prvej pomoci môžu obeť pripraviť o šancu na záchranu. Iba 38 % Slovákov pozná pomer správny počet stlačení hrudníka a záchranných vdychov (30:2) pri resuscitácii dospelého.

„Krajina záchrancov je projekt, ktorého cieľom je zachraňovať životy. Veríme, že sa nám podarí dosiahnuť veľmi užitočnú a dôležitú zmenu v tom, že viac ľudí na Slovensku bude schopných účinne a bez váhania poskytnúť prvú pomoc. Chceme vytvoriť nové možnosti, aby si každý záujemca jednoducho a pohodlne osvojil techniku prvej pomoci a vedel pomôcť účinne a bez váhania. Veríme, že moderný e-learning v kombinácii s praktickým nácvikom oslovia každého, kto chce byť pripravený zachrániť život a zdravie,“ uviedol **MUDr. Pavol Adamkov**, Public Affairs Director spoločnosti Pfizer, ktorá je hlavným partnerom projektu.

Viac informácií nájdete na

www.solen.sk